

MADE IN BARCELONA

Honouring the City of Barcelona.

The Royal Gold Medal, awarded annually by Her Majesty the Queen on the advice of the RIBA, recognises outstanding distinction in architecture.

In 1999, precedent has been broken to award the Royal Gold Medal to a city: to Barcelona, its government, its citizens and design professionals of all sorts.

Probably nowhere else in the world are there so many recent examples, in large cities and small towns, of a benign and appropriate attitude towards creating a civic setting for the next century.

RIBA Royal Gold Medal press release, 1999

Sometimes an old, singular city, like Barcelona, by oversimplifying its identity, turns generic. It becomes transparent, like a logo.

Rem Koolhaas, *The Generic City*, 1995

Madeinbarcelona és un grup de persones vinculades al món de la cultura, crítiques amb el model de les pràctiques culturals dominants a Barcelona i la producció de l'espai en la regeneració urbana de la ciutat. Compromesos amb projectes polítics, el grup tracta d'obrir espais per a la reflexió i discussió, per a la crítica i el debat. Madeinbarcelona forma part del Fòrum de la Ribera del Besòs, un espai de trobada i diàleg entre associacions i grups de ciutadans. El treball que presenta aquest grup a *Quaderns*, realitzat entre 1999-2003, mostra les fissures i contradiccions a les imatges generades des de l'administració i els discursos sobre la ciutat: el paradís utòpic, la falta d'una veritable participació ciutadana, la retòrica del multiculturalisme, la transformació de l'«altre» en una imatge buida de contingut, la mercantilització i tematització de l'espai urbà, el retrat internacional de Barcelone com a model polític exportable i les resistències ciutadanes. ■ Madeinbarcelona réunit un certain nombre de personnes liées au monde de la culture, elles toutes critiques envers le modèle de pratiques culturelles dominantes à Barcelone ainsi qu'envers le type d'espace produit dans le cadre de la régénération urbaine de la ville. Engagé dans divers projets politiques, le groupe tente d'ouvrir des espaces pour la réflexion et la discussion, ainsi que pour la critique et le débat. Madeinbarcelona adhère au Fòrum de la Ribera del Besòs, qui est un espace de rencontre et de dialogue entre associations et groupes d'habitants. Le travail que présente le groupe dans ce numéro de *Quaderns*, réalisé entre 1999 et 2003, expose les fissures et les contradictions dans les images générées par l'administration ainsi que dans les discours tenus sur la ville : le paradis utopique, l'absence d'une véritable participation citadine, la rhétorique du multiculturalisme, la transformation de l'« autre » en image vide de contenus, le mercantilisme et la thématisation de l'espace urbain, la présentation de Barcelone dans le monde entier comme modèle politique exportable et les résistances des habitants.

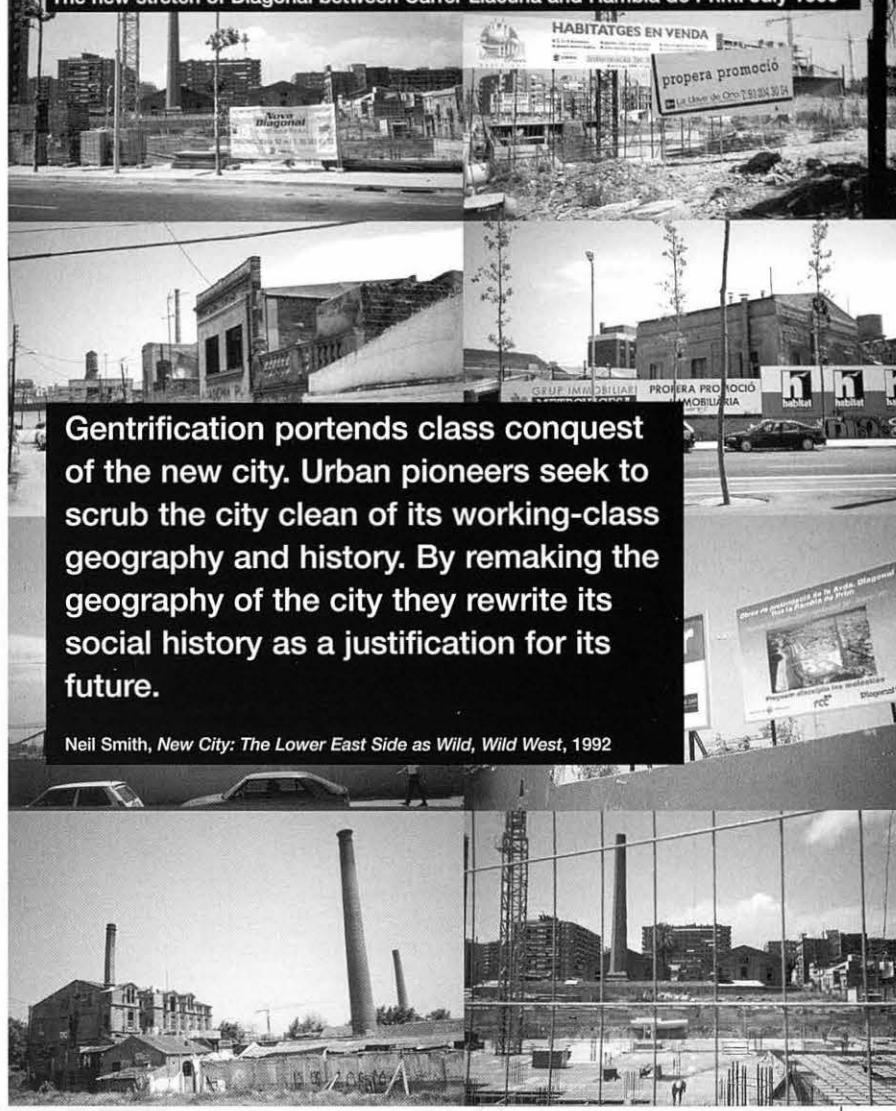
Agraïments · Remerciements : Lali Almonacid, Fareed Armali, Ute Meta Bauer, Patrick Faigenbaum, Fòrum de la Ribera del Besòs, Fundació Antoni Tàpies, David Harvey, Las Agencias, Joan Roca.

Inspired city leadership, pursuing an ambitious yet pragmatic urban strategy and the highest design standards, has transformed the city's public realm, immensely expanded its amenities and regenerated its economy, providing pride in its inhabitants and delight in its visitors.

Barcelona is now more whole in every way, its fabric healed yet threaded through with new open spaces, its historic buildings refurbished yet its facilities expanded and brought up to the minute.

RIBA Royal Gold Medal press release, 1999

The new stretch of Diagonal between Carrer Llacuna and Rambla de Prim. July 1999

Gentrification portends class conquest of the new city. Urban pioneers seek to scrub the city clean of its working-class geography and history. By remaking the geography of the city they rewrite its social history as a justification for its future.

Neil Smith, *New City: The Lower East Side as Wild, Wild West*, 1992

*"Cada dia
aniré xino-xano
fins al mar"*

Amb l'acabament de les obres d'urbanització de la Diagonal fins al mar, comença una nova època. En pocs anys, el Poblenou, i tot el districte de Sant Martí, serà un nou centre urbà vertebrat per la gran avinguda que va des de llevant fins a ponent: més de 77.000 m² d'equipaments i serveis, 6.000 nous habitatges, molts d'ells en règim de protecció, i un gran parc de 4,5 hectàrees entre els carrers Marroc, Bilbao, Bac de Roda i la mateixa Diagonal.

S'acaben les obres.
Comença la Barcelona
que volem.

GRAN FESTA PER CELEBRAR LA BODA DEL SEGLE ENTRE LA DIAGONAL I EL MAR
DIUMENGE 28 DE FEBRER
10.15 h. Gran Rua amb la sortida dels nuvis:
Na Diagonal vindrà des de la plaça de les Glòries, i el Senyor Mar, des de la Rambla de Prim/Diagonal. Amb la núvia vindran Colom, la Pedrera, la Casa Batlló i 30 ballarins de música funky. I amb el nuvi, els seus patges marins i un mar d'ones ple de vaixells fantàstics.
11.30 h. Gran Ball de Noces amb la trobada dels seguicis nupcials.
12.30 h. Casament i lliurament del regal de la ciutat a càrrec de l'Alcalde de Barcelona, Joan Clos, a l'avinguda Diagonal/José Pla. Els castellers de Barcelona retran homenatge als nuvis.
De 13.30 h a 15.00 h. Festa de casament, a l'avinguda Diagonal/Pere IV, amb confeti musical, rumba catalana, atraccions infantils, teatre de carrer i una mona de xocolata de 50 quilos per llepar-se els dits.

BCN
Barcelona. La ciutat que volem.

'Every day I'll take a stroll to the sea', slogan used in an advertising campaign on the Diagonal Mar urban reform programme implemented by Barcelona City Council. Published in *El País* newspaper, 27 February 1999

De gran vull ser Nova York.

O potser millor una barreja

de Londres e Florença. O bé

Amsterdam amb una mica

de París No, no Ja está.

El millor és ser Barcelona.

'When I grow up I want to be New York. Or maybe a mixture of London and Florence would be better. Or maybe a bit of Amsterdam and a bit of Paris. No, no. That's it. The best of all is to be Barcelona.' Advertisement for the exhibition *Barcelona(s): Els futurs de la ciutat* [Barcelona(s): The city's futures], organised by Barcelona City Council, and on show in Barcelona's Port Olímpic from 12 March to 18 April 1999

L4 Ciutadella-Vila Olímpica
 Bus 35-41-45-59-71
 Apartament al Port Olímpic

BARCELONA
els futurs de la ciutat

CATALUÑA

EL PAÍS lunes 1 de marzo de 1999

The opening of the new stretch of Diagonal, in *El País* newspaper, 1 March 1999

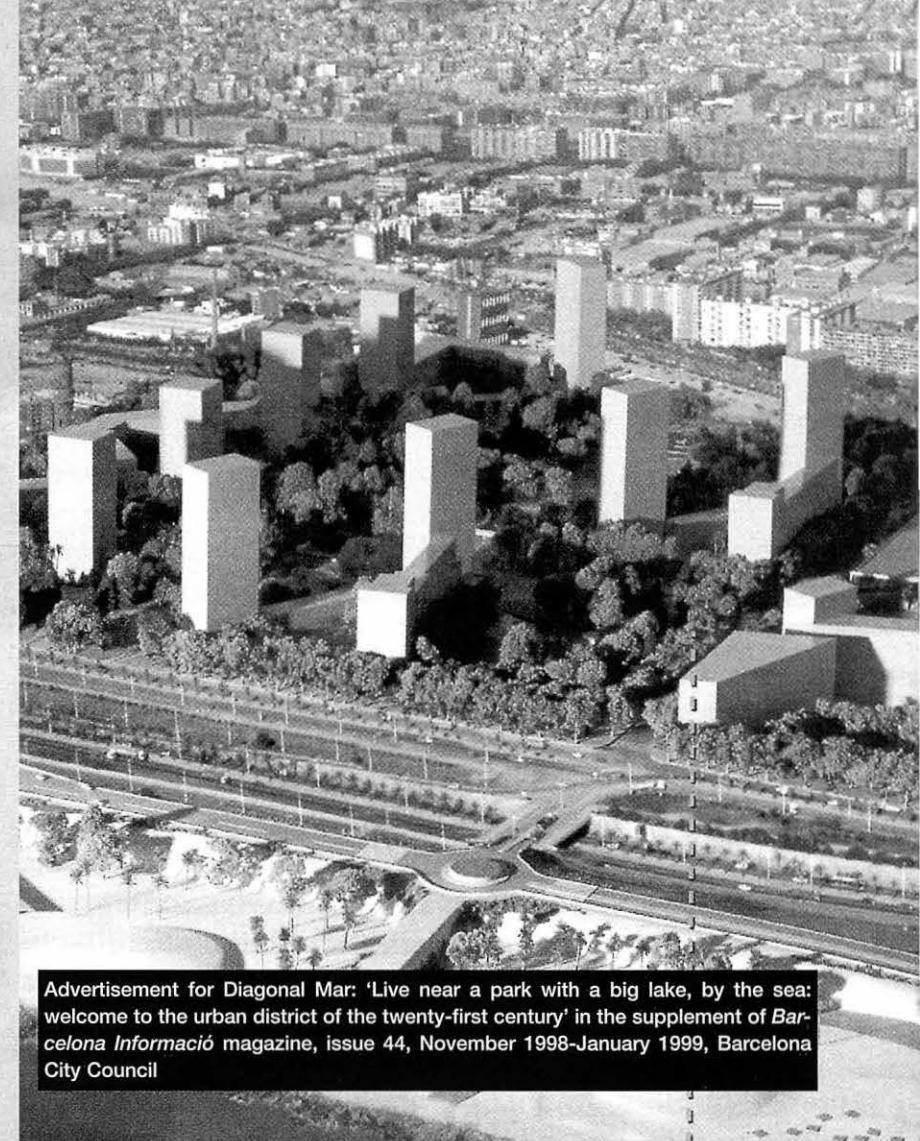
These 'locals' simply do not show up in the global city view, taken with the proverbial wide-angle telephoto lens; they are at best an ornamental backdrop to the yachting marinas and neoclassical pizza parlors, at worst an acute embarrassment which points up the discrepancy between lived territory and official map.

Phil Cohen, *In Visible Cities. Urban Regeneration and the Local Subject in the Era of Multicultural Citizenship*, 1999.

boda del si *Multicultural Capitalism*, 1998 arcelona, Joan Clos, lo que ayer se hizo dad, después de cuatro años de trabajo la ca La co

- o la calle más larga de Barcelona, con el mar.
- o La celebración tuvo un séquito de lujo, con

drinada por Joan Clos. El alcalde anunció el nombre de la criatura que nacerá de

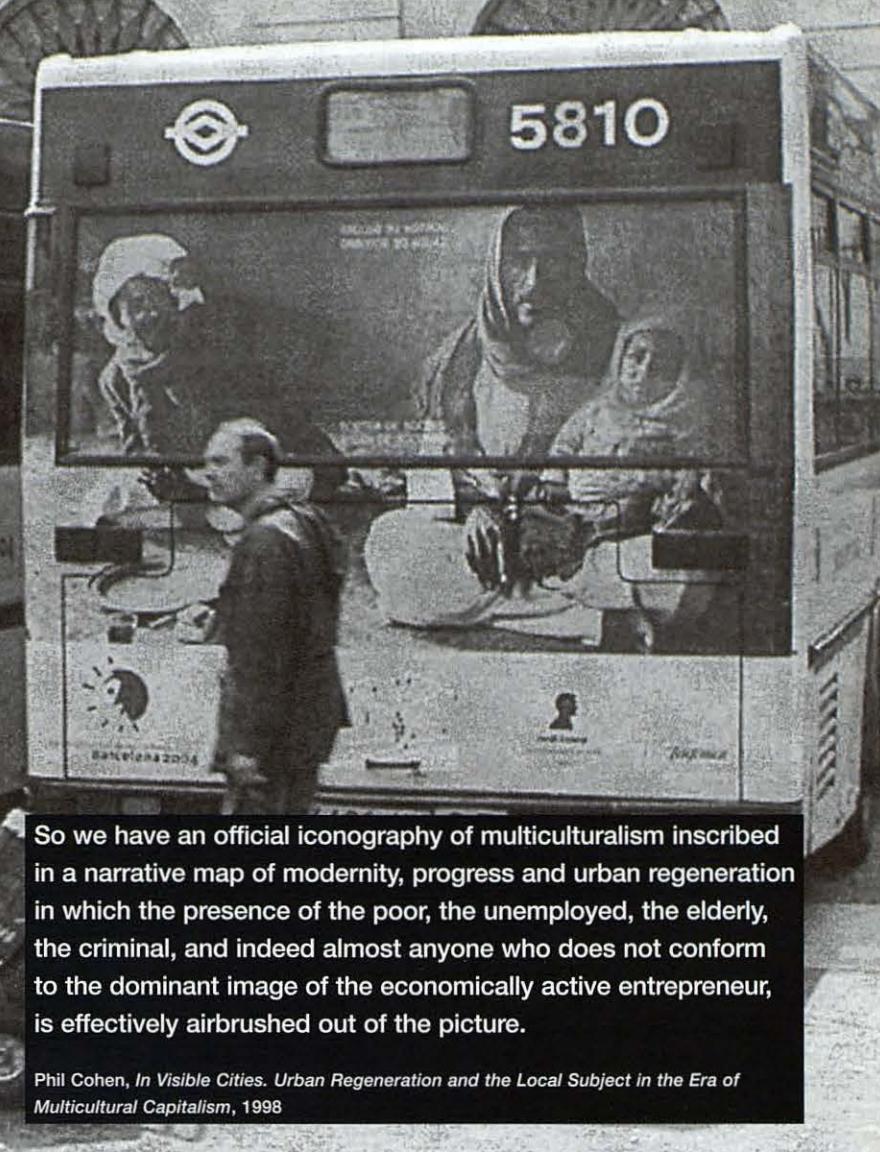
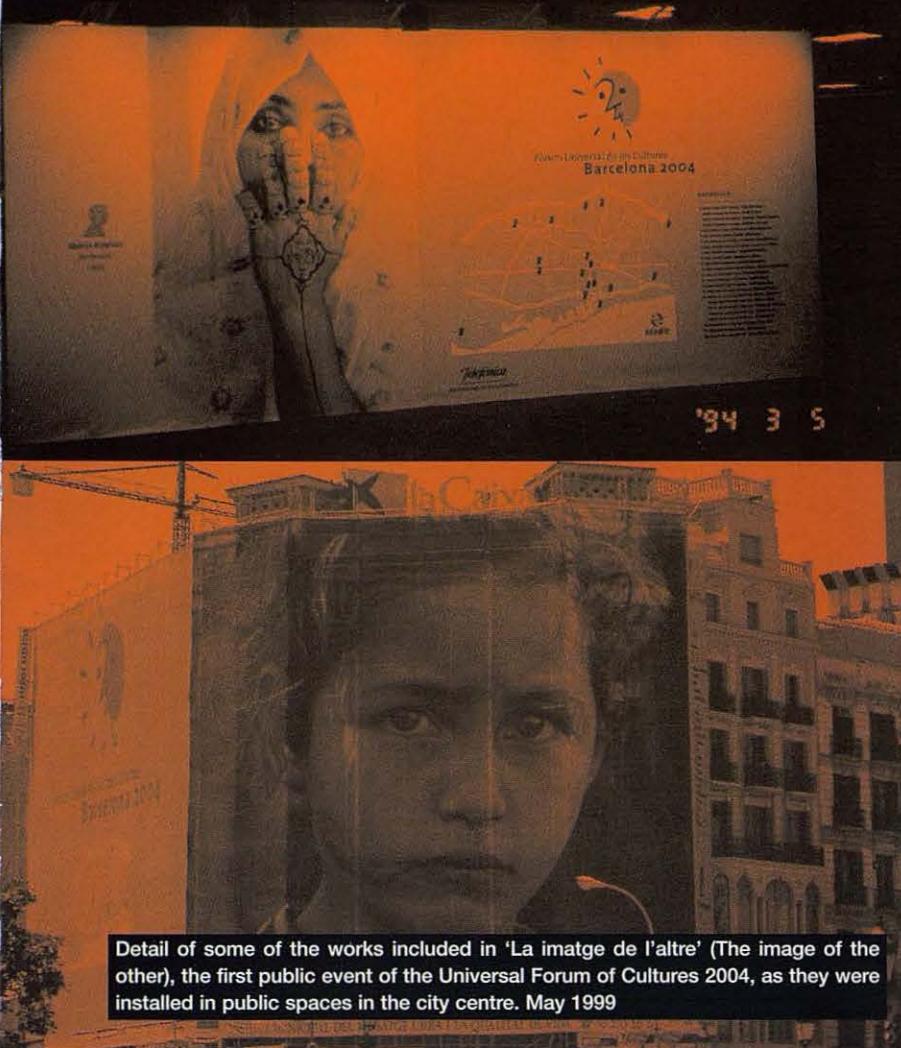

Advertisement for Diagonal Mar: 'Live near a park with a big lake, by the sea: welcome to the urban district of the twenty-first century' in the supplement of *Barcelona Informació* magazine, issue 44, November 1998-January 1999, Barcelona City Council.

The crowds know that important things are happening here, and everyone will have fun at the exhibition and the Arts Festival will take place along the two-kilometre seafront promenade, where countries and cultures will show aspects of their everyday lives. You'll be able to travel around the world with the help of new technology. That could be great fun, and we have the creativity to make it reality.

Jaume Sodape, Commissioner of Forum Barcelona 2004, in an interview published in Avui newspaper, 25 April 1999

THE RHETORIC OF MULTICULTURALISM

The Christopher Columbus monument during the cleaning and restoration process, with advertising by the company Telefónica, which sponsored the work. June 1999

THE DISCOURSE OF THE GLOBAL AND SUSTAINABLE CITY

Hosting the Olympics was only part of this larger, still continuing strategy of upgrading the whole city.

And yet the character of Barcelona, though changed, is more distinct than ever and ready for the global age in which cities as much as nations are in direct competition for jobs and investment.

RIBA Royal Gold Medal press release, 1999

THE BARCELONA MODEL

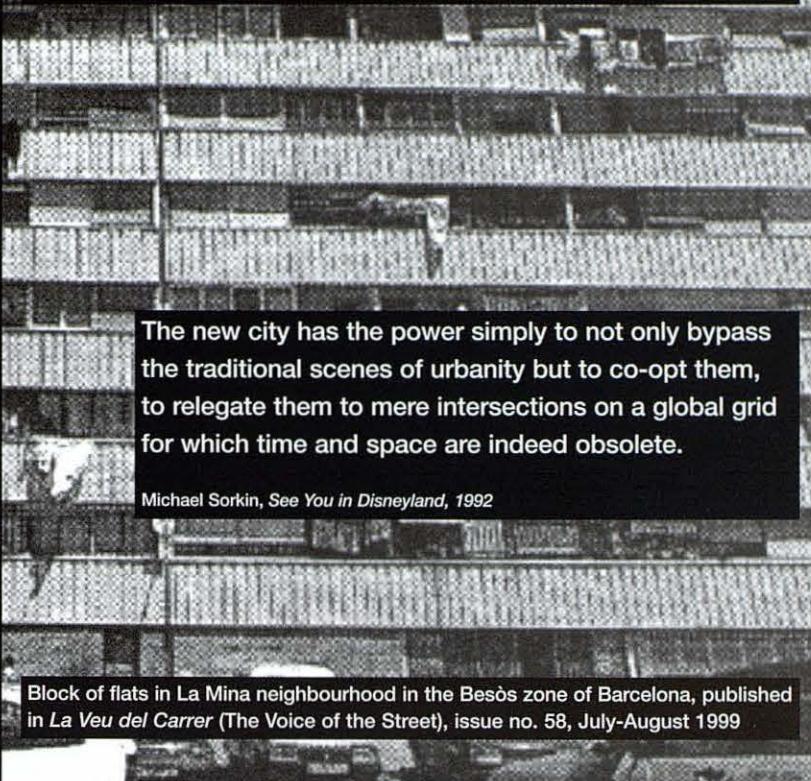
All cities, especially London, for too long without directing influences, can learn much from this example, which many already follow.

Both the process and results of Barcelona's rebirth are exemplary.

RIBA Royal Gold Medal press release, 1999

The outskirts of the city of Barcelona today swing between the degradation of housing and living conditions in some areas, and the slow expulsion by implacable market forces of the inhabitants of rehabilitated urban spaces. In all these cases the result is a decapitalisation of citizens who have lived in these zones under precarious conditions.

Joan Roca, Recomposició capitalista i periferització social (Capitalist redevelopment and social exclusion to peripheral areas), 1994

The new city has the power simply to not only bypass the traditional scenes of urbanity but to co-opt them, to relegate them to mere intersections on a global grid for which time and space are indeed obsolete.

Michael Sorkin, *See You in Disneyland*, 1992

'Barcelona is not afraid of dreaming', poster designed by Javier Mariscal for the electoral campaign of Joan Clos, representative of the Partit dels Socialistes de Catalunya (The Socialist Party of Catalonia), during the 1999 local election campaign in Barcelona (13 June 1999)

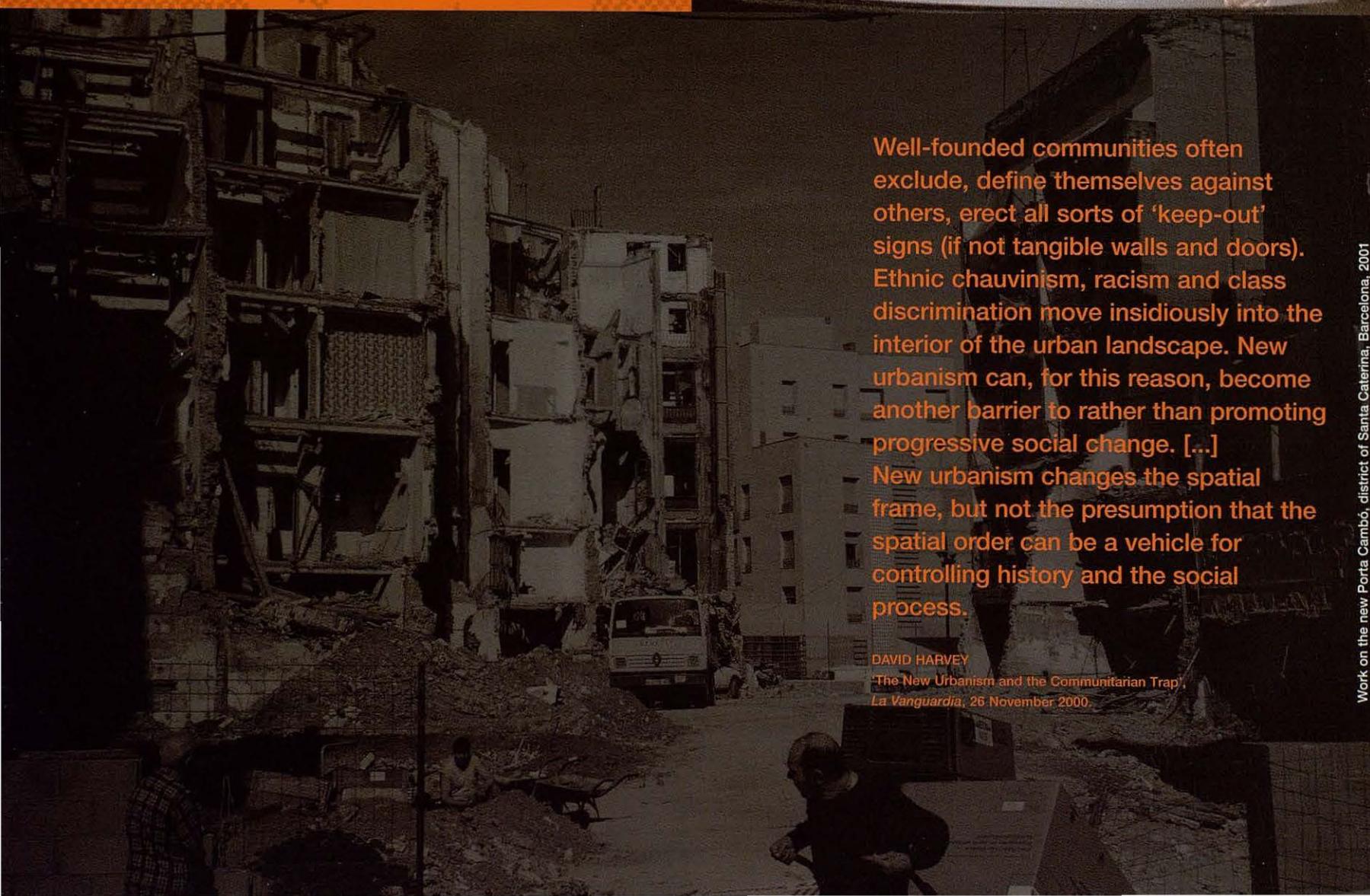
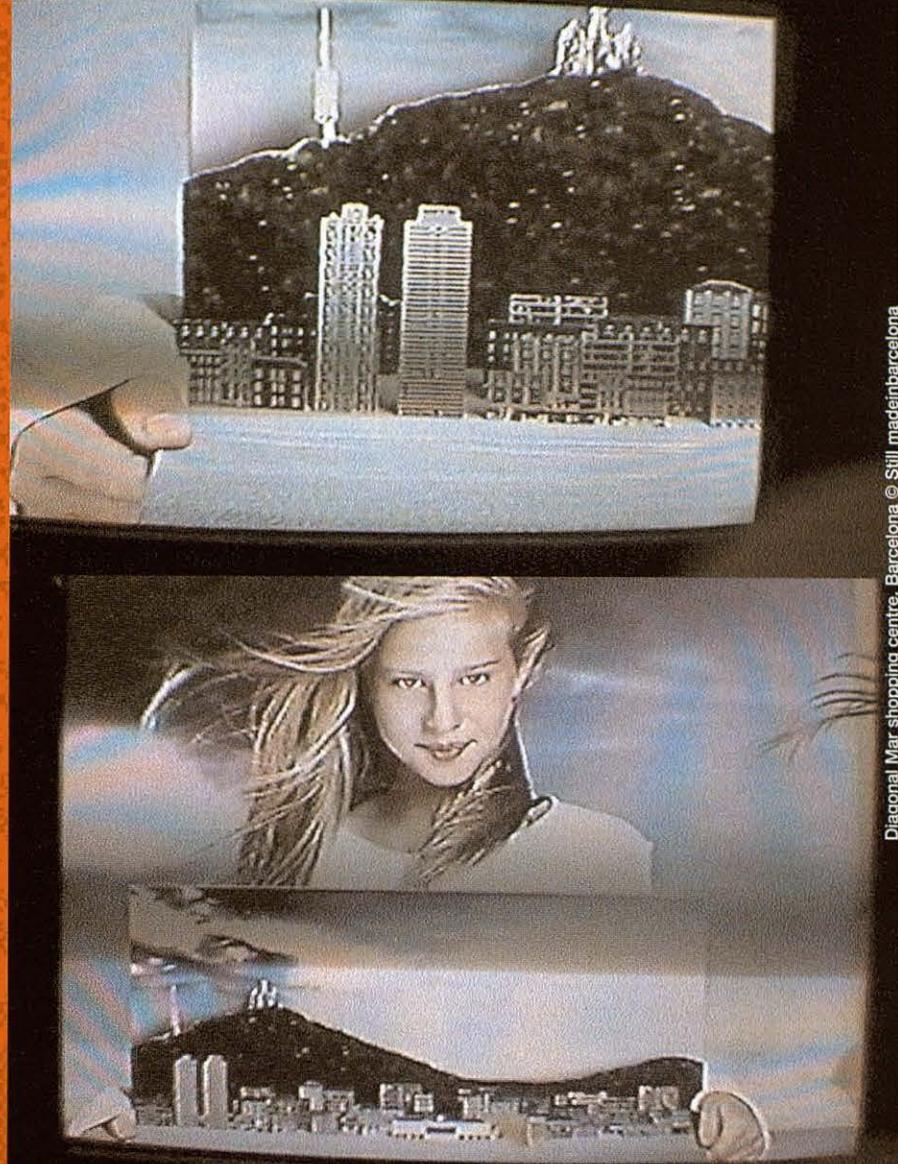
URBAN ENTREPRENEURIALISM THEME PARKALIZATION

JULIET FLOWER MACCANNELL
'Urban Perversions', Third Text.
Critical Perspectives on Contemporary Art & Culture 51 (2000): pp. 65-74.

Abstract

From that point of view, the conversion of cities into huge selling and marketing spaces conceals a perverse ideology: the supposition that 'salesmen' (the market agents) can provide everything people desire. The market (the city) is the promise of the fulfilment of all desires, always projected in an equivocally utopian future, delayed as a fantasy which is on offer but which can only be satisfied in the order of representation. [...] Those, then, are the utopias of marketing: the promise of reality, in the city that has become a consumer object, of the desires generated by that same marketing, standardising experience.

Keywords: city – city-like – disneyfication – consumption – tourism – standardisation of experience – marketing utopias.

Well-founded communities often exclude, define themselves against others, erect all sorts of 'keep-out' signs (if not tangible walls and doors). Ethnic chauvinism, racism and class discrimination move insidiously into the interior of the urban landscape. New urbanism can, for this reason, become another barrier to rather than promoting progressive social change. [...] New urbanism changes the spatial frame, but not the presumption that the spatial order can be a vehicle for controlling history and the social process.

DAVID HARVEY
'The New Urbanism and the Communitarian Trap',
La Vanguardia, 26 November 2000.

As we can see, the word 'globalisation' is a *pseudo-concept which is both descriptive and prescriptive* and has taken the place of the word 'modernisation', which was used for a long time by the social sciences in the USA as a euphemistic way of imposing a naively ethnocentric evolutionist model which makes it possible to class different societies according to their distance from the most economically advanced one [...] The word (and the model it expresses) embodies the most accomplished form of the *imperialism* of the *universal*, the kind that, for a society, consists of universalising its own particular nature by tacitly installing it as a universal model.

PIERRE BOURDIEU

Contre-feux 2. Pour un mouvement sociale européen
(Paris: Raisons d'agir éditions, 2001): pp. 96-97.

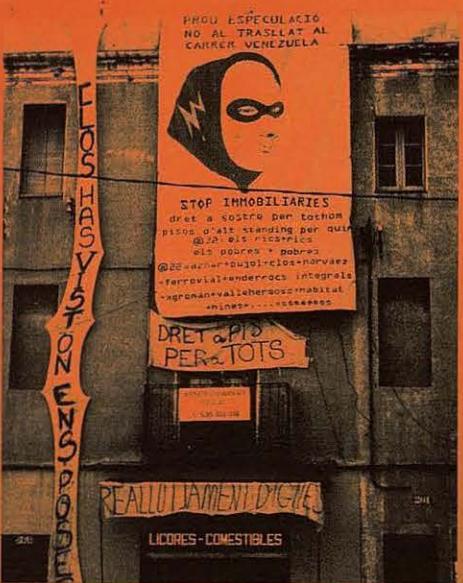

El Poblenou

Associació de veïns i veïnes del Poblenou

Revista gratuita

Juny-Juliol de 2000, núm. 19

En aquest número:

Què va ser dels partits i dels sindicats?
Assemblea anual de socis i socis de l'AV
Per un pla alternatiu de la Ribera entre la Ciutadella i el Besòs
Declaració per una Barcelona més nostra
Un serio riesgo para nuestras pensiones

El Poblenou. Associació de veïns i veïnes del Poblenou nº 19, juny - juliol 2000.

Per un pla alternatiu entre la Ciutadella i el Besòs

Cal revisar els plans urbanístics més especulatius, com ara els de Diagonal Mar i 22@. Establir una quota de plusvalors a devolir obligatoriament en els espais, equipaments públics i promocións d'habitatge social de la zona.

Cal aturar la destrucció del patrimoni i del paisatge industrial i aprovar un nou catàleg normatiu.

Cal establir a Ca l'Aranyó un Museu / Centre de Recerca de la Barcelona Obrera i Industrial.

Cal assenyalar la permanència i la promoció activa dels tallers i de les indústries no contaminants ja establerts a Poblenou, Diagonal Mar, Maresme i la Mina.

Cal una política d'habitatge social quantitativament suficient i realment a l'abast de les classes populars, distribuïda per tots els barris de la Ribera, des del Poblenou fins a la Mina.

Cal un nou Pla d'equipaments públics general amb les previsions per a tots els barris de la Ribera.

Cal garantir el caràcter plenament públic del parc de Diagonal Mar, sense restriccions a l'accés durant les 24 hores i amb equipaments de titularitat pública al seu interior.

Cal que el Pla de transformació del barri de la Mina asseguri una inversió suficient per millorar les condicions urbanes, econòmiques i socials del barri i evitar la seva degradació i el despoblament dels seus habitants.

Cal reorientar-se el sistema escolar públic de centres de primària i secundària a la zona, obrir noves escoles d'oficis i unitats d'escalarització externa i augmentar la xifra d'educadors de carrer.

Cal que l'Ajuntament promougui un ampli debat amb plena informació i veritable participació ciutadana sobre l'impacte del Forum 2004 i de les obres que estimula a tot el front marítim. Barcelona, març de 2001

EL FÒRUM DE LA RIBERA DEL BESÒS ÉS UN MERCAT D'IDEES, UN ESPAI DE TROBADA I DIÀLEG D'ASSOCIACIONS I GRUPS CIUTADANS

FÒRUM RIBERA DEL BESÒS
INSTITUT BARRI BESÒS. Pujades, 397 – 08019 Barcelona

Press conference to present 'Per un pla alternatiu: Manifest de les entitats i dels ciutadans i ciutadanes que es reuneixen al Fòrum de la Ribera del Besòs' (For An Alternative Plan: Manifesto of the associations and citizens who meet at the Fòrum de la Ribera del Besòs).

Video produced by the Fundació Antoni Tàpies on the occasion of the exhibition *Architectures of Discourse*. © 2001, madeinbarcelona

In June 2000 at the Barri Besòs secondary school in Barcelona, the manifesto drawn up by the Fòrum de la Ribera del Besòs was presented. The Forum is a market of ideas made up of over forty neighbourhood associations and cultural groups, among them the madeinbarcelona collective. The associations and people who meet regularly at the Forum expressed their thoughts about and proposals for a review of the urban development plans for the transformation of the land between the Ciutadella and the river Besòs, as well as the future consequences for local residents' legitimate interests.

Una política d'habitació social

Avenç cap a la creació d'un govern metropolità representatiu i eficaç

Pàgina 14. II **MADE IN BARCELONA** / En honor a la ciutat de Barcelona. / La Royal Gold Medal, concedida anualment per Sa Majestat la Reina segons el consell de la RIBA, reconeix la distinció excepcional en arquitectura. / El 1999 es van saltar tots els precedents amb la concessió de la Royal Gold Medal a una ciutat: a Barcelona, al seu ajuntament, als seus ciutadans i professionals del disseny de tota mena. / Probablement a cap altra part del món existeixen tants exemples recents, a grans ciutats i petites poblacions, d'una actuació tan beneficiosa i tan afavoridora per a la creació d'un indret cívic per al proper segle. / Dossier de prensa RIBA Royal Gold Medal, 1999. II De vegades una vella i singular ciutat, com Barcelona, en sobre-simplificar la seva identitat es converteix en genèrica. Es fa transparent, com un logo. / REM KOLHAAS, *The Generic City*, 1995 | Page 14. II **MADE IN BARCELONA** / En l'honneur de la ville de Barcelone. / La Royal Gold Medal, décernée chaque année par la reine d'Angleterre, sur les conseils du RIBA (Royal Institute of British Architects), a pour objet la reconnaissance de mérites exceptionnels dans le domaine de l'architecture. En 1999, fait sans précédent, la Royal Gold Medal a été décernée à une ville, et plus précisément à Barcelone, à son gouvernement, à ses habitants ainsi qu'à tous les types de professionnel du design. / Il n'y aura probablement pas, nulle part au monde, dans les grandes villes comme dans les petites bourgades, autant d'exemples récents d'une attitude aussi bienveillante et appropriée envers la création d'un cadre civique pour le siècle à venir. / Communiqué de presse du RIBA Royal Gold Medal, 1999. II Parfois, une vieille ville singulière, telle que Barcelone, en simplifiant à l'extrême son identité, devient générique. Elle devient transparente, telle un logo. / REM KOLHAAS, *The Generic City*, 1995.

Pàgina 15. II **CIUTAT VISIBLE/VIRTUAL** / Una direcció inspirada de la ciutat, responsable d'una estratègia urbana que combina l'ambició, el pragmatisme i les normes més exigeents del disseny, ha transformat el terreny públic de la ciutat, ha estès immensament els seus atractius i ha regenerat la seva economia, amb la qual cosa ha procurat orgull per als seus habitants i plaer per als seus visitants. / Barcelona ara és més un conjunt en tots els seus sentits, el seu teixit s'ha restaurat i enfilat amb nous espais oberts, els seus edificis històrics s'han renovat, i els seus recursos s'han expandit i s'han actualitzat. / Dossier de prensa RIBA Royal Gold Medal, 1999. II **FOTOGRAFIES:** LA NOVA EXTENSIÓ DE LA DIAGONAL ENTRE LLACUNA I RAMBLA DE PRIM. JULIOL DEL 1999. II L'aburguesament augura la conquesta de classe de la nova ciutat. Els pioners urbans volen escampar de la ciutat tot vestigi de la seva geografia i història obreres. Refent la geografia de la ciutat reconeix la seva història social com una justificació per al seu futur. / NEIL SMITH, *New City: The Lower East Side as Wild, Wild West*, 1992. II **FOTOGRAFIA:** «CADA DIA ANIRE XINQ-XANO FINS AL MAR», ELSÒGAN UTILITZAT EN UNA CAMPANYA PUBLICITÀRIA SOBRE EL PROGRAMA DE REFORMA URBANA DE DIAGONAL MAR POSAT EN PRÀCTICA PER L'AJUNTAMENT DE BARCELONA. PUBLICAT AL DIARI *EL PAÍS*, 27 DE FEBRER DE 1999. II Page 15. II **VILLE VISIBLE / VIRTUELLE** / Le leadership d'une ville inspirée, poursuivant une stratégie urbaine ambitieuse, bien que pragmatique, de même que des standards de design parmi les plus élevés, a transformé le domaine public de la ville. Celle-ci a considérablement développé ses équipements collectifs ainsi que ses aménagements, et elle a aussi régénéré son économie, remplissant ses habitants de fierté et enchantant ses visiteurs. / Aujourd'hui, Barcelone constitue davantage un ensemble dans tous les domaines : son tissu urbain est enfin libéré de ses contradictions et il traverse de nouveaux espaces ouverts ; ses immeubles historiques ont été remis à neuf, et ses installations agrandies et modernisées. / Communiqué de presse du RIBA Royal Gold Medal, 1999. II **PHOTOS :** LE NOUVEAU TRONÇON DE L'AVENUE DIAGONAL ENTRE LA RUE LLACUNA ET LA RAMBLA DEL PRIM. JUILLET 1999. II La gentrification laisse présager la conquête de la nouvelle ville par les classes moyennes. Les pionniers urbains cherchent à nettoyer la ville de sa géographie et de son histoire liées toutes deux à la classe ouvrière. En modifiant cette géographie, ils réécrivent son histoire sociale comme une sorte de justification pour son avenir. / NEIL SMITH, *New City: The Lower East Side as Wild, Wild West*, 1992. II **PHOTO :** « CHAQUE JOUR, JE FERAI UN TOUR JUSQU'À LA PLAGE », SLOGAN UTILISÉ DANS UNE CAMPAGNE PUBLICITAIRE DU PROGRAMME DE REMODELAGE URBAIN DIAGONAL MAR LANCÉE PAR LA Mairie DE BARCELONE, PUBLIÉ DANS LE JOURNAL *EL PAÍS* DU 27 FEVRIER 1999.

Pàgina 16. II «**DE GRAN VULL SER NOVA YORK.** [...]», ANUNCII PER A L'EXPOSICIÓ **BARCELONA(S): ELS FUTURS DE LA CIUTAT**, ORGANITZADA PER L'AJUNTAMENT DE BARCELONA I EXHIBIDA AL PORT OLÍMPIC DES DEL 12 DE MARÇ FINS AL 18 D'ABRIL DE 1999. II ANUNCII PER A DIAGONAL MAR: «VIU AL COSTAT D'UN PARC AMB UN GRAN LLAC, AL COSTAT DEL MAR; BENVINGUTS AL DISTRICTE URBÀ DEL SEGLE VINT-i-UNX», SUPLEMENT DE LA REVISTA **BARCELONA INFORMACIÓ**, NÚMERO 44, NOVEMBRE-GENÈR 1998-99, AJUNTAMENT DE BARCELONA. II **FOTOGRAFIA:** L'OBERTURA DE LA NOVA EXTENSIÓ DE LA DIAGONAL, AL DIARI *EL PAÍS*, 1 DE MARÇ DE 1999. II Aquests «veïns locals» no s'ensenyen a la vista global de la ciutat, presa amb la proverbial lent gran angular; com a molt són un element del decorat de fons a marines plenes de ictius i a places d'estil de saló neoclàssic; com a poc, un destorbi que fa evident la discrepància entre el territori viscut i el mapa oficial. / PHIL COHEN, *In Visible Cities. Urban Regeneration and the Local Subject in the Era of Multicultural Capitalism*, 1998. II La gent ja sap que per aquí estan passant coses importants, i tothom s'ho passarà bé a l'exposició i al festival de les arts que tindrà lloc al llarg dels dos quilòmetres de passeig marítim, on països i cultures mostraran aspectes de la seva vida quotidiana. Un podrà desplaçar-se per tot el món amb l'ajuda de les noves tecnologies. Pot ser molt divertit, i disposem de la creativitat necessària per fer-ho realitat. / JAUME SODUPE, conseller delegat del Fòrum Universal de les Cultures Barcelona 2004, entrevista al diari *Avui*, 25 d'abril de 1999. II Page 16. II «**QUAND JE SERAI GRANDE, JE VOUDRAIS ÊTRE NEW YORK**, OU PEUT-ÊTRE UN MÉLANGE DE LONDRES ET DE FLORENCE SERAIT MEILLEUR. OU PEUT-ÊTRE UN PETIT PEU D'AMSTERDAM ET UNE TOUCHE DE PARIS. NON, NON, ÇA Y EST, LE MEILLEUR, CE SERAIT D'ÊTRE BARCELONE.», PUBLICITÉ POUR L'EXPOSITION **BARCELONA(S): ELS FUTURS DE LA CIUTAT** (BARCELONE(S) : LES FUTURS DE LA VILLE), ORGANISÉE PAR LA Mairie DE BARCELONE ET VISIBLE DANS LE PORT DE PLAISANCE DU 12 MARS AU 18 AVRIL 1999. II PUBLICITÉ POUR DIAGONAL MAR : «**VIVRE PRÈS D'UN PARC AGRÉMENTÉ D'UN GRAND LAC, À PROXIMITÉ DE LA MER, BIENVENUE AU DISTRICT URBAIN DU VINGT-ET-UNIÈME SIÈCLE.**», SUPPLÉMENT AU MAGAZINE **BARCELONA INFORMACIÓ**, N° 44, NOVEMBRE-JANVIER 1998-1999, Mairie DE BARCELONE. II **PHOTO :** L'OUVERTURE DU NOUVEAU TRONÇON DE L'AVENUE DIAGONAL, DANS LE QUOTIDIEN *EL PAÍS* DU 1er MARS 1999. II Ces «locaux» n'apparaissent tout simplement pas dans la vision globale de la ville, prise avec le fameux grand-angle photographique. Ils sont au mieux une toile de fond ornementale des marinas des ports de plaisance et des galeries-salons néoclassiques, au pire une gêne extrême qui montre bien le désaccord entre territoire vécu et carte officielle. / PHIL COHEN, *In Visible Cities. Urban Regeneration and the Local Subject in the Era of Multicultural Capitalism*, 1998. II Tout le monde sait que des choses importantes se passent ici, et chacun pourra profiter des expositions et du festival d'arts qui auront lieu le long des deux kilomètres de la promenade du front de mer. C'est là que les pays et les cultures présenteront des aspects de leur vie quotidienne. On aura l'occasion de voyager dans le monde entier à l'aide des nouvelles technologies. Cela pourra être fantastique, et nous disposons de la créativité nécessaire pour en faire une réalité. / JAUME SODUPE, commissaire du Barcelona Forum 2004, au cours d'une interview publiée dans le quotidien catalan *Avui* du 25 avril 1999.

Pàgina 17. II **LA RETÒRICA DEL MULTICULTURALISME** II **FOTOGRAFIES:** DETALL D'ALGUN DELS TREBALLS INCLOSOS A LA IMATGE DE L'ALTRE, PRIMER ESDEVENIMENT PÚBLIC DEL FÒRUM UNIVERSAL DE LES CULTURES 2004, DURANT LA SEVA EXPOSICIÓ A ESPAIS PÚBLICS DEL CENTRE DE LA CIUTAT, MAIG DE 1999. II Així que tenim una iconografia oficial del multiculturalisme inscrita en un mapa narratiu de modernitat, progrés i regeneració urbana a la qual la presència dels pobres, els parats, els vells, els criminals, de qualsevol que no s'ajusti a la imatge dominant de l'empresador econòmicament actiu, s'esborra perquè no surti a la foto. / PHIL COHEN, *In Visible Cities. Urban Regeneration and the Local Subject in the Era of Multicultural Capitalism*, 1998. II **EL DISCURS DE LA CIUTAT GLOBAL I SOSTENIBLE** / Ser la seu dels Jocs Olímpics només era una part d'aquesta estratègia més amplia i que encara continua per a la transformació de tota la ciutat. / I la personalitat de Barcelona, encara que hagi canviat, és més diferent que mai i està preparada per a l'era global a la qual les ciutats, de la mateixa manera que les naions, entren en competició directa tant per als flocs de treball com per a la inversió. / Dossier de prensa RIBA Royal Gold Medal, 1999. II **FOTOGRAFIA:** EL MONUMENT A CRISTÓBAL COLÓN DURANT EL PROCÉS DE RESTAURACIÓ I NETEJA, AMB UN ANUNCII DE LA COMPANYIA TELEFÒNICA, QUE VA ESPONSORITZAR LA FEINA, JUNY 1999. II Page 17. II **LA RHÉTORIQUE DU MULTICULTURALISME** II **PHOTOS :** DÉTAIL DE QUELQUES-UNES DES TRAVAUX COMPRIS DANS LA IMATGE DE L'ALTRE («LA IMATGE DE L'ALTRE»), LE PREMIER ÉVÉNEMENT PÚBLIQUE DU FÒRUM UNIVERSEL DES CULTURES 2004, COMME ILS ONT ÊTÉ INSTALLEES DANS DES ESPACES PUBLICS DE LA Mairie. MAI 1999. II Nous avons donc une iconographie officielle du multiculturalisme qui s'inscrit dans une carte narrative de la modernité, du progrès, et de la régénération urbaine dans laquelle la présence du pauvre, du chômeur, de la personne âgée, du délinquant, et même de presque tout ceux qui ne se conforment pas avec l'image dominante de l'entrepreneur économiquement actif est effectivement balayée de la carte. / PHIL COHEN, *In Visible Cities. Urban Regeneration and the Local Subject in the Era of Multicultural Capitalism*, 1998. II **LE DISCOURS DE LA VILLE GLOBALE ET DURABLE** / Accueillir les Jeux olympiques n'a été qu'une partie de cette stratégie, encore plus vaste et toujours continue, d'amélioration de l'ensemble de la ville. / Et le caractère de Barcelone, bien que changeant, est plus que jamais différent, et il est prêt pour affronter l'âge global dans lequel les villes comme les nations seront en compétition directe pour l'emploi et l'investissement. / Communiqué de presse du RIBA Royal Gold Medal, 1999. / PHOTO : LE MONUMENT À CHRISTOPHE COLOMB PENDANT LE PROCESSUS DE RESTAURATION ET DE NETTOYAGE, AVEC UNE PUBLICITÉ DE LA COMPAGNIE DE TÉLÉPHONE QUI A SPONSORISÉ LES TRAVAUX. JUIN 1999.

Pàgina 18. II **EL MODEL DE BARCELONA** / Totes les ciutats, especialment Londres, durant massa temps sense influències directrius, poden aprendre d'aquest exemple, que molts ja han seguit. / Tant el procés com els resultats del Renaixement de Barcelona són exemplars. / Dossier de prensa RIBA Royal Gold Medal, 1999. II Els afores de la ciutat de Barcelona oscil·len avui entre la degradació de les condicions de vida i habitatge en algunes àrees i la lenta expulsió per mitjà de forces de mercat implacables dels habitants d'espais urbans rehabilitats. En tots aquests casos el resultat és una descapitalització de ciutadans que han viscut en aquestes zones en condicions precàries. / JOAN ROCA, *Recompostió capitalista i periferització social*, 1994. II La nova ciutat té simplement el poder no només d'evitar les tradicionals escenes d'urbanitat, sinó de cooptar-les, per relegar-les a mères interseccions en una xarxa global en què temps i espai són realment obsolets. / MICHAEL SORKIN, *See You in Disneyland*, 1992. II **FOTOGRAFIA:** BLOC DE PISOS DEL BARRI DE LA MINA, A L'ÀREA DEL BESÓS, PUBLICAT A LA *VEU DEL CARRER*, NÚMERO 58, JULIOL-AUGUST 1999. II **LE MODÈLE BARCELONE** / Toutes les villes, et plus particulièrement Londres, qui a trop longtemps vécu sans influences lui donnant une orientation à suivre, peuvent beaucoup apprendre de cet exemple, que de nombreuses autres cités suivent déjà. / Aussi bien le processus de la renaissance de Barcelone que ses résultats sont exemplaires. / Communiqué de presse du RIBA Royal Gold Medal, 1999. II La banlieue de Barcelone oscille de nos jours entre la dégradation des conditions de vie et de logement dans certaines zones et la lente expulsion des habitants des espaces urbains réhabilités par les implacables forces du marché. Dans tous les cas, le résultat est une décapitalisation des citadins qui ont vécu dans ces quartiers dans des conditions précaires. / JOAN ROCA, *Recompostió capitalista i periferització social*, 1994. II La nouvelle ville a tout simplement le pouvoir non seulement d'éviter les traditionnelles scènes urbaines mais encore de les choisir pour les reléguer dans de simples intersections au sein d'un réseau global dans lequel le temps et l'espace sont réellement obsolètes. / MICHAEL SORKIN, *See You in Disneyland*, 1992. / PHOTO : PHOTO DE L'ENSEMBLE D'APPARTEMENTS DU QUARTIER DE LA MINA, DANS LA ZONE DU BESÓS, PUBLIÉE DANS LA *VEU DEL CARRER*, NÚMERO 58, JULIOL-AUGUST 1999. / BARCELONE N'A PAS PEUR DE RÉVER, AFFICHE CONÇUE PAR JAVIER MARISCAL POUR LA CAMPAGNE ÉLECTORALE DE JOAN CLOS EN TANT QUE CANDIDAT AUX ÉLECTIONS MUNICIPALES DU PARTI SOCIALISTE DE CATALOGNE (PSC). 13 JUIN 1993.

Pàgina 19. II **PROMOCIÓ URBANA / PARQUEMATIZACIÓ** / JULIET FLOWER MACCANNELL / «*Urban Perversions*» (Perversions urbaines), tercer text. *Critical Perspectives on Contemporary Art & Culture* 51 (2000): p. 65-74. / [Sinopsis.] Des d'aquesta perspectiva, la reconversió de les ciutats en grans espais de venda i comercialització oculta una ideologia perversa: la suposició segons la qual els «venedors» (els agents del mercat) poden oferir tot el que es desitja. El mercat (la ciutat) és la promesa de realització de tots els desigs, sempre projectats en un futur equivocadament utòpic, ajornats com una fantasia que s'ofereix però que, tot iixi, només pot satisfer-s'hi en l'ordre de la representació. [...] Així doncs, aquestes són les utopies del màrqueting: la promesa de realitat, a la ciutat convertida en objecte de consum, dels desigs que genera el mateix màrqueting, estandarditzant l'experiència. / Paraules clau: ciutat – city-like – disneyficació – consum – turisme – estandardització de l'experiència – utopies del màrqueting. II **FOTOGRAFIES:** CENTRE COMERCIAL DIAGONAL MAR, BARCELONA © FOTOGRAFIA MADEINBARCELONA. II Comunitats ben arrelades sovint exclouen i s'autodefineixen contra d'altres, erigeixen tota mena de senyals de «prohibida l'entrada» (quan no tangibles murs i portes). El xovinisme ètnic, el racisme, la discriminació classista avancen reptant cap a l'interior del paisatge urbà. El nou urbanisme pot, per aquest raó, convertir-se en una bariera més que promoure el canvi social progressiu. [...] El nou urbanisme canvia el marc espacial, però no la presumpte que l'ordre espacial pot ser el vehicle per controlar la història i el procés social. / DAVID HARVEY, «El nou urbanisme y la trampa comunitaria», *La Vanguardia*, 26 de novembre de 2000. II **FOTOGRAFIA:** OBRES DE LA NOVA PORTA CAMBÓ, BARRI DE SANTA CATERINA, BARCELONA, 2001. II Page 19. II **PROMOTION URBAINE / PARC-À-THÈMISATION** / JULIET FLOWER MACCANNELL / «*Urban Perversions*», troisième texte. *Critical Perspectives on Contemporary Art & Culture* 51 (2000): p. 65-74. / [Abstract.] De ce point de vue, la conversion des villes en énormes espaces de vente et de marketing dissimule une idéologie perverse : l'idée selon laquelle des «vendeurs» – les agents du marché – pourraient fournir tout ce que les gens désirent. Le marché – la ville – est la promesse de l'accomplissement de tous les désirs toujours projetés dans un futur utopique et équivoque, retardé comme un fantasme qui est sur le marché mais qui ne peut être satisfait que dans l'ordre de la représentation. [...] Ce sont donc des utopies de marketing : la promesse d'une réalité, dans la ville qui est devenue un objet de consommation, de désirs générés par cette même expérience de marketing, de standardisation. / Mots-clés : ville – disneyfication – consommation – tourisme – standardisation de l'expérience – utopies de marketing. / PHOTO : CENTRE COMMERCIAL DIAGONAL MAR, BARCELONE © FOTOGRAFIA MADEINBARCELONA. II Les communautés bien installées sont souvent exclusives, se définissent elles-mêmes en opposition aux autres, érigent toutes sortes de signification de type « interdiction d'entrer » – quand ce ne sont pas des murs et des portes tangibles –. Le chauvinisme ethnique, le racisme et la discrimination de classe progressent insidieusement à l'intérieur du paysage urbain. Plutôt que de promouvoir le changement social progressif, le nouvel urbanisme peut devenir, pour cette raison même, une autre barrière. [...] Le nouvel urbanisme modifie le cadre spatial, mais pas la présomption selon laquelle l'ordre spatial pourrait être un instrument permettant de contrôler l'histoire et le progrès social. / DAVID HARVEY, «The New Urbanism and the Comunitarian Trap», *La Vanguardia*, 26 de novembre de 2000. II PHOTO : TRAVAUX DE LA NOUVELLE PORTE CAMBÓ, QUARTIER DE SANTA CATARINA, BARCELONE, 2001.

Pàgina 20. II La paraula «globalització» és un *pseudo-concepte a la vegada descriptiu i prescriptiu* que ha ocupat el lloc del terme «modernització», utilitzat durant molt de temps per les ciències socials americanes com una forma eufemística d'imposar un model evolucionista ingènuament ètnocèntric, que permet de classificar les diferents societats segons la seva distància respecte de la societat econòmicament més avançada [...]. Aquest terme (i el model que designa) encarna la forma més reeixida de l'*imperialisme de l'univers*: per a una societat consisteix en universalitzar la seva pròpia particularitat, instituint la taciturnitat com a model universal. / PIERRE BOURDIEU, *Contre-feux 2. Pour un mouvement social européen*, Paris: Raisons d'agir éditions, 2001: p. 96-97. / **FOTOGRAFIES:** VÍDEO «*BESÓS AL BESÓS*», COL·LECTIU ANÒnim, BARCELONA, 1990. / **FOTOGRAFIA:** MANIFESTACIÓ ANTIGLOBALITZACIÓ DEL 25 DE JUNY DE 2001 A BARCELONA. © LAS AGENCIAS. II Page 20. II Comme on peut le voir, le mot *mondialisation* est un pseudo-concept à la fois descriptif et prescriptif qui a pris la place du mot *modernisation*, qui était lui-même utilisé depuis longtemps par les sciences sociales aux États-Unis comme manière euphémique d'imposer un modèle naïvement ètnocèntric et evolutionista permettant de classer les différentes societats en funció de leur distància per rapport à la societat la plus avançada econòmicament [...]. Le mot – et le modèle qu'il désigne – incarne la forma la plus accomplice de l'impérialisme de l'univers qui consiste, pour una societat, a universalitzar sa nature propre en l'edificant taciturnament com a model universal. / PIERRE BOURDIEU, *Contre-feux 2. Pour un mouvement social européen*, Paris: Raisons d'agir éditions, 2001: p. 96-97. / PHOTOS : DOCUMENT VÍDEO *BESÓS AL BESÓS*, COL·LECTIU ANÒnim, BARCELONA, 1990 / PHOTO : MANIFESTACIÓ PER UN AUTRE MONDE DEL 25 JUNY 2001 A BARCELONA © LAS AGENCIAS.

Pàgina 21. II **FOTOGRAFIA:** *EL POBLENOU. ASSOCIACIÓ DE VEÏNS I VEÏNES DEL POBLENOU*. II **FOTOGRAFIA:** CARTELL DEL FÒRUM RIBERA DEL BESÓS, MAIG 2000. NÚMERO 19, JUNY-JULIOL 2000. II **Conferència de premsa:** «*Per un pla alternatiu: Manifest de les entitats i dels ciutadans i ciutadanes que es reuneixen al Fòrum de la Ribera del Besós*». Vídeo produït per la Fundació Antoni Tàpies amb motiu de l'exposició *Arquitectures del discurs*. © 2001, madeinbarcelona. / En junio de 2000, en el Instituto de Bachillerato Barri Besós (Barcelona), se presentó el manifiesto del Fòrum de la Ribera del Besós. Este foro quiere ser un mercado de intercambio de ideas y está compuesto de unas cuarenta asociaciones del barrio y grupos culturales, entre los cuales se incluye el colectivo madeinbarcelona. Las asociaciones y la gente que se reúne regularmente en el foro expresaron sus ideas y propuestas a favor de una revisión de los planes urbanísticos que controlan la transformación del suelo entre la Ciutadella y el río Besós, y discutieron las futuras consecuencias para los intereses legítimos de los residentes locales. / **FOTOGRAFIA:** VÍDEO DE LA RODA DE PREMSA «*PER UN PLA ALTERNATIU DE LA RIBERA ENTRE LA CIUTADELLA I EL BESÓS*», FÒRUM DEL BESÓS, JULIOL DE 2000. II Page 21. II **PHOTO :** *EL POBLENOU. ASSOCIACIÓ DE QUARTIER DE POBLENOU, A BARCELONE*. II PHOTO : AFICHE DU FÒRUM DE LA RIBERA DEL BESÓS, MAI 2000, N° 19, JUNI-JUILLET 2000 II Conférence de presse organisée pour la présentation du manifeste *Per un pla alternatif: Manifest de les entitats i dels ciutadans i ciutadanes que es reueixen al Fòrum de la Ribera del Besós* (Pour un plan alternatif. Manifeste des organismes et des habitants qui se réunissent au forum de La Ribera del Besós [prov. de Barcelone]). / Document vidéo produit par la Fundació Antoni Tàpies à l'occasion de l'exposition *Architectures du Discours* © 2001, madeinbarcelona / Le manifeste rédigé par le forum de La Ribera del Besós a été présenté en juin 2000 au lycée Barri Besós (Barcelone). Le forum est une sorte de marché d'échange d'idées constitué par plus de quarante associations et groupes culturels du quartier, parmi lesquels se trouve le collectif madeinbarcelona. Les associations et les habitants du quartier qui se rencontrent régulièrement au forum ont fait part de leurs idées et de leurs propositions pour la révision des plans de développement urbain qui contrôlent la transformation du sol entre le parc de la Ciutadella et la rivière Besós, de même que des conséquences futures pour les intérêts légitimes des habitants. / PHOTO : PHOTO TIREE DU DOCUMENT VÍDEO DE LA CONFÉRENCE DE PRESSE *POUR UN PLAN ALTERNATIF DE LA RIBERA ENTRE LA CIUTADELLA ET LE BESÓS*, FÒRUM DEL BESÓS, JULIOL 2000.